

236132 - İsa (a.s) mucizelerini delil göstererek İsa (a.s)'ın, Muhammed (s.a.v)'den daha üstün olduğunu iddia etmek!?

Soru

Kur'an'da İsa isminin Muhammed'den daha fazla geçtiğini görüyoruz. İsa'nın ölüleri dirilttiğini görüyoruz, oysa Muhammed bunu yapamıyor. Ayrıca, İsa mucizevi bir doğumla dünyaya geldi, oysa Muhammed doğal bir doğumla doğdu. Bu özellikler İsa'nın, Muhammed'den daha üstün olduğunu göstermez mi?, yalnızca bir peygamber ve elçi olmaktan daha fazlasını hak etmiyor mu?

Detaylı cevap

Allah'a hamd olsun.

Allah'ın peygamberi ve kelimesi olan Meryem oğlu Mesih İsa (a.s), Allah katında en yüksek derecelere sahip en değerli ve en fazilet sahibi peygamberlerden biridir. O'na ve kardeşi olan Muhammed bin Abdullah'a salat ve selam olsun.

İsa (a.s), Allah'ın kelimesi olup, ruhunu Meryem'e göndermiştir ve Allah onu; “Dünyada da, ahirette de itibarlı ve Allah’a çok yakın olanlardandır.” (Al-i İmran, 45) diye vasıflandırmıştır.

Eğer birisi, diğer peygamberlerin değerini küçültüp, Allah'ın peygamberi İsa'ya (a.s) üstünlük vermek için bu tür bir durumu savunuyorsa, biz Müslümanlar buna katılmıyoruz. Bizim inancımız, tüm peygamberlere iman etmek ve hepsinin üstünlüğüne inanmak gerekliliğini taşır. Allah'ın şu buyruğunda da olduğu gibi: “Deyin ki: “Biz Allah’a, bize indirilene (Kur’an’a), İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Yakuboğullarına indirilene, Mûsâ ve İsa’ya verilen (Tevrat ve İncil) ile bütün diğer peygamberlere Rab’lerinden verilene iman ettik. Onlardan hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz ona teslim olmuş kimseleriz.” (Bakara, 136).

Başka bir ayette şöyle buyurmaktadır: “Peygamber, Rabbinden kendisine indirilene iman etti, mü’minler de (iman ettiler). Her biri; Allah’a, meleklerine, kitaplarına ve peygamberlerine iman

ettiler ve şöyle dediler: “Onun peygamberlerinden hiçbirini (diğerinden) ayırt etmeyiz.” Şöyle de dediler: “İşittik ve itaat ettik. Ey Rabbimiz! Senden bağışlama dileriz. Sonunda dönüş yalnız sanadır.” (Bakara, 285).

Ayrıca şu ayette de belirtildiği gibi: “De ki: “Allah’a, bize indirilene (Kur’an’a), İbrahim’e, İsmail’e, İshak’a, Yakub’a ve Yakuboğullarına indirilene, Mûsâ’ya, İsa’ya ve peygamberlere Rablerinden verilene inandık. Onlardan hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz. Biz O’na teslim olanlarız.” (Al-i İmran, 84).

Abu Said el-Hudri (r.a) şöyle demiştir:

“Bir Yahudi, yüzüne tokat yemiş olarak Rasulullah (s.a.v)’e gelerek şöyle dedi: 'Ey Muhammed! Senin arkadaşlarından birisi yüzüme tokat attı.' Peygamber (s.a.v) ona 'Onu çağırın' dedi, çağırdılar. Nebi (s.a.v) ona 'Niye yüzüne tokat attın?' diye sordu. O da şöyle cevap verdi: 'Ya Rasulallah! Ben bir Yahudi'nin yanından geçerken, onu şunu söylerken duydum: 'Allah, Musa'yı tüm insanlardan üstün kıldı.' Ben de ona: 'Muhammed dahil mi?' dedim ve öfkelen dim, ona tokat attım.' Rasulullah (s.a.v) şöyle dedi: 'Beni peygamberler arasından ayırmayın! Çünkü bütün insanlar ölü iken ilk dirilen ben olurum. Bir de bakarım ki Musa, Arş'ın kenarından tutmuş. Benden önce mi dirildi, yoksa Tur dağında bayılmasıyla mı mükafatlandırıldı bilmiyorum? (Buhari, 4638).

İmam el-Mazari (r.h) şöyle demiştir:

"Bazı hocalarım şöyle derdi: Bu hadisin, bazı kişilerin Allah'ın peygamberleri arasında bir ayırım yapmalarını engelleme amacı taşıyor olması mümkündür. Zira hadisin sebebi, ensardan birinin bir Yahudi'yi tokatlamasıydı. Peygamber (s.a.v) bu durumun, Musa (a.s)'ın hakkının zedelendiği şeklinde anlaşılmasından endişelenmiş olabilir ve bu yüzden, hakları eksiltmeye yol açacak türden bir tercih yapılmasını yasaklamıştır." (Mulim bi Fawa'id Muslim, 3/233).

İbn Hacer (r.h) şöyle demiştir:

"Alimler, Nebi (s.a.v)'in peygamberler arasında bir tercih yapılmasını yasaklamasının, birisinin kendi görüşüyle, peygamberlerin hakkını eksiltmek anlamına gelen bir tercih yapmasını

engellemeye yönelik olduğunu belirtmişlerdir. Bu yasak, delil ile yapılan tercihlere karşı değil, sadece kişisel görüşle yapılan tercihlere yöneltmiştir."

Veya kastedilen, daha düşük fazilet sahibinin değerini küçültmeye yol açacak bir şekilde ifadenin yasaklanmıştır.

Veya bu, tartışmaya ve anlaşmazlığa neden olabilecek bir tercihler yasaklanmıştır.

Ya da kastedilen şudur: Bütün fazilet türleriyle birisini diğerine üstün tutmayın; böyle ki, düşük olanın hiç bir fazileti kalmaz. Mesela, imamın müezzinden daha üstün olduğunu söylediğimizde, bu müezzinin ezan konusundaki faziletinin eksilmesine yol açmaz.

Ve denilmiştir ki: "Üstün tutma" yasağı yalnızca peygamberlik makamı ile ilgilidir, tıpkı Allah'ın şu ayetindeki gibi: "Deyin ki: "Biz Allah'a, bize indirilene (Kur'an'a), İbrahim, İsmail, İshak, Yakub ve Yakuboğullarına indirilene, Mûsâ ve İsa'ya verilen (Tevrat ve İncil) ile bütün diğer peygamberlere Rab'lerinden verilene iman ettik. Onlardan hiçbirini diğerinden ayırt etmeyiz ve biz ona teslim olmuş kimseleriz." (Bakara, 136) Bu, bazı kişiliklerin diğerlerine üstün tutulmasından yasaklamadığını gösterir. (Fethu'l-Bari, 6/446)

Şimdi sana şöyle deriz: Biz, Allah'ın peygamberi İsa Aleyhisselam'a, senden ve senin dininden olanlardan daha evlayız. Biz O'na, Allah'ın peygamberi ve rasulü olarak iman ederiz, O, ulu'l-azm olan peygamberlerden birisidir ve Rabbimizin katında en yüce mertebeye sahiptir.

Ve biz, O'nu, diğer peygamberlerle birlikte; en büyüğü, âlemlerin efendisi ve son peygamber olan Muhammed bin Abdullah'a, hepsine salât ve selâm olsun, aynı şekilde sever ve sayarız. Onu diğer peygamber ailesinden ayırmayız.

Şüphesiz bu iman, İslam'ı diğer dinlerden ayıran bir özelliktir. Müslüman, bütün peygamberlere ve rasullere sevgiyle bağlanmakla emrolunmuştur, onları takip etmeye, onları sevmeye, onların bir olan tevhid inançlarına iman etmeye ve onların neshedici şeriatına, yani son peygamber olan Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in şeriatına uymaya yükümlüdür.

O, peygamberlerin sonuncusudur ve âlemlere rahmettir, kendisinden sonra bir peygamber gelmeyecektir.

Bazı peygamberlere iman edip, bir kısmına inanmayanlar ise, iman ettikleri peygamberi kabul etmelerinin ve inkâr ettikleri peygamberi reddetmelerinin sebeplerini aramalıdır. Eğer samimi ve

objektif bir şekilde araştırırlarsa, aralarındaki farkın tamamen yapay ve yanıltıcı olduğunu, doğru olanın ise kendilerini Musa veya İsa Aleyhisselam’a iman etmeye yönlendiren ölçütlerin, aynen onları Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem’e iman etmeye sevk etmesi gerektiğini keşfedeceklerdir.

İslam’ın büyük âlimi İbn Teymiye Rahimehullah şöyle demiştir:

“Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in peygamberliğini gösteren deliller, Musa ve İsa (aleyhimesselem)’in peygamberliğini gösteren delillerden daha büyüktür ve daha fazladır. Onun mucizeleri diğerlerinden daha büyüktür, O’na gönderilen kitap da diğerlerinden daha üstündür ve O’nun getirdiği şariat, Musa ve İsa’nın (aleyhimesselem) şariatlarından daha mükemmeldir. O’nun ümmeti ise, her türlü fazilette bu iki ümmetten daha üstün ve daha mükemmeldir.

Tevrat ve İncil’de bulunan tüm faydalı bilgiler ve salih ameller, mutlaka Kur’an’da mevcuttur. ya Kur’an’da aynısı vardır ya da daha iyisi vardır. Ayrıca Kur’an’da, Tevrat ve İncil’de olmayan faydalı bilgiler ve salih ameller bulunmaktadır.

düşmanların, Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem’e karşı ileri sürdükleri her türlü iftira ve şüphe, aynı şekilde Musa ve İsa’ya (aleyhimesselem) ve diğer Peygamberlere yöneltilebilir.”
(Cevap Sahih, 2/5)

Burada soruyu sorana, sorusunda belirttiği noktalarla ilgili önemli bir dizi hatırlatma yapmak istiyoruz; bunlara dikkatlice ve derinlemesine bakmanızı tavsiye ederiz.

Birincisi:

Kur’an’da, İsa Aleyhisselam’ın, Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem’den daha fazla anıldığı iddiası yanlıştır. Çünkü asıl ölçü, sadece isimlerin tekrar edilmesi değildir. Herhangi bir ayette veya bir bağlamda kastedilen kişinin, o peygamber olduğu belli oluyorsa, o da onun anılmasına dâhildir. Kur’an’ı dikkatle incelediğimizde, onun büyük kısmının, başından sonuna kadar, o peygambere, yani Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem’e hitap ettiğini görmekteyiz. Mesela, Bakara suresinin başında: “Onlar sana indirilene de, senden önce indirilenlere de inanırlar. Ahirete de kesin olarak inanırlar.” (Bakara, 4) şeklinde bir ayetle başlayan Kur’an, hemen ardından bütün yasaları, peygamberlere dair kıssaları, Peygamber Sallallahu Aleyhi ve Sellem’in kalbini sağlamlaştırmaya

yönelik olanları, onun ümmetine rehberlik etme, onları hatırlatma ve öğüt verme amacı güden ayetleri içermektedir.

Allah Teala, Hûd suresi 120. ayetinde şöyle buyuruyor: “(Ey Muhammed!) Peygamberlerin haberlerinden, kendileriyle senin kalbini pekiştirdiğimiz her bir haberi sana aktarıyoruz. Bunlarda, sana hak, mü’minlere de bir öğüt ve hatırlatma gelmiştir.” Aynı şekilde, Kur’an’ın son suresi olan Nas suresinde de, yine Allah Teala, Peygamberine hitaben: “De ki: İnsanların Rabbine sığınırım.” (Nas, 1) buyurmaktadır.

Böylelikle, Kur’an’ı tekrar okuduğunda, bu tür bir düzeni, bu tür bir biçimi ve önemin kesin olarak verildiğini göreceksin. Bu, "İsa" veya "Muhammed" gibi özel isimlerin sayısından daha önemli bir husustur.

Eğer Kur’an’da üstünlüğün kriteri, isimlerin sayısına göre değerlendirilseydi, “Şeytan” veya “İblis” gibi isimlerin, birçok peygamberin isminden daha fazla geçtiği görülürdü. Çünkü bu isimler yaklaşık yetmiş defa geçmektedir, ki bu, bazı peygamberlerin isimlerinden daha fazladır!

Dolayısıyla, bir peygamberin üstünlüğü, isminin ne kadar geçtiğine değil, onun Kur’an’daki konumuna, ona dair gelen referansların bağlamına, övgü ve onaylamada veya kınama ve ikazda bulunulup bulunmadığına dayanır. Bu, Kur’an’ın tezkiyesinde dikkate alınması gereken daha önemli bir ölçüttür.

İkincisi:

Ölüleri diriltmek, yalnızca Allah’ın peygamberi İsa Aleyhisselam’a ait bir mucize değildir. Bu mucize, diğer bazı peygamberler tarafından da gerçekleştirilmiştir. Allah Teala, İbrahim Aleyhisselam’ın kıssasında şöyle buyurmuştur:

“Hani İbrahim, “Rabbim! Bana ölüleri nasıl dirilttiğini göster” demişti. (Allah ona) “İnanmıyor musun?” deyince, “Hayır (inandım) ancak kalbimin tatmin olması için” demişti. “Öyleyse, dört kuş tut. Onları kendine alıştır. Sonra onları parçalayıp her bir parçasını bir dağın üzerine bırak. Sonra da onları çağır. Sana uçarak gelirler. Bil ki, şüphesiz Allah mutlak güç sahibidir, hüküm ve hikmet sahibidir.” (Bakara, 260)

Ölülerin diriltilmesi, bazı evliyanın kerametleri arasında da yer almıştır. Allah Teala, şöyle

buyurmuştur:

“Ölüme korkarak evlerinden çıkan ve binlerce kişi olan bir topluluğa, Allah, ‘Ölün’ demiş, sonra onları diriltmiştir. Şüphesiz Allah, insanlara büyük lütuf sahibidir, ama insanların çoğu şükretmezler.” (Bakara, 243)

“Yahut altı üstüne gelmiş (ıpissız duran) bir şehre uğrayan kimseyi görmedin mi? O, “Allah, burayı ölümünden sonra nasıl diriltecek (acaba)?” demişti. Bunun üzerine, Allah onu öldürüp yüzyıl ölü bıraktı, sonra diriltti ve ona sordu: “Ne kadar (ölü) kaldın?” O, “Bir gün veya bir günden daha az kaldım” diye cevap verdi. Allah, şöyle dedi: “Hayır, yüz sene kaldın. Böyle iken yiyeceğine ve içeceğine bak, henüz bozulmamış. Bir de eşeğine bak! (Böyle yapmamız) seni insanlara ibret belgesi kılmamız içindir. (Eşeğin) kemikler(in)e de bak, nasıl onları bir araya getiriyor, sonra onlara nasıl et giydiriyoruz?” Kendisine bütün bunlar apaçık belli olunca, şöyle dedi: “Şimdi, biliyorum ki; şüphesiz Allah’ın gücü her şeye hakkıyla yeter.” (Bakara, 259)

Şeyhulislam İbn Teymiye Rahimehullah şöyle demiştir:

“Bilinmelidir ki, İsa Aleyhisselam’ın kendisine özel olan mucizeler arasında ölüleri diriltmek yer almakla birlikte, bu mucizeyi yalnızca O gerçekleştirmemiştir. Başka peygamberler de bu mucizeyi gerçekleştirmiştir, örneğin İlyas gibi.

Ehl-i Kitabın kitaplarında; İsa’dan başka bazı peygamberlerin de Allah’ın izniyle ölüleri dirilttiği bildirilmiştir. Mesela, Musa Aleyhisselam’ın mucizelerinden biri, asasıydı. O asa, açıkça yılan haline gelmiş, büyücülerin iplerini ve çubuklarını yutmuştur. Musa Aleyhisselam bu asayı birkaç kez yere atmış, sonra tekrar yılan haline gelmiş, sonra tekrar asa olmuştur.

Bilinmelidir ki, bu mucize yalnızca Musa Aleyhisselam’a aitti ve bu, ölüleri diriltmekten daha büyük bir mucizedir. Çünkü ölü bir insanın dirilmesi, onun yaşamını geri kazanmasıdır, yani eski hâline dönmesidir. Ancak Allah, ölüleri kabirlerinden diriltmektedir. Dünya üzerinde birkaç ölü, Allah tarafından diriltildi.

Bir odunun hayvana dönüşüp, sonra tekrar odun haline dönmesi, ve bunun defalarca yapılması, büyücülerin iplerini ve çubuklarını yutması, bu ölülerin diriltilmesinden çok daha büyük ve mucizevi bir olaydır.

Ayrıca yüce Allah, Musa ve diğer İsrailoğulları peygamberlerinin elleriyle, İsa Aleyhisselam’ın dirilttiği ölülerden daha büyük olan ölüleri diriltmiştir. Allah Teala, şöyle buyurmuştur:

“Ve dediğiniz gibi, ‘Ey Musa, Allah’ı açıkça görmeden sana iman etmeyiz.’ Bunun üzerine sizi görebileceğiniz halde yıldırım çarptı. Sonra, ölümünüzden sonra sizi dirilttik ki şükredesiniz.” (Bakara, 55-56)

Ve yine buyurdu: ““Sığırın bir parçası ile öldürülene vurun” dedik. (Denileni yaptılar ve ölü dirildi.) İşte, Allah ölüleri böyle diriltir, düşünesiniz diye mucizelerini de size böyle gösterir.”(Bakara, 73)

Ve buyurdu: “Görmedin mi, ölüm korkusuyla evlerinden çıkan binlerce kişiyi? Allah onlara, ‘Ölün’ dedi ve sonra onları diriltti.” (Bakara, 243)

Ayrıca, Musa Aleyhisselam’ın elini kusursuz bembeyaz olarak çıkarması da, İsa Aleyhisselam’ın cüzam hastalığını iyileştirmesinden daha büyüktür. Çünkü cüzam, yaygın bir hastalıktır ve iyileşmesi mucizevi bir olaydır. Ancak, ellerin beyazlaması, herhangi bir hastalık olmadan, sonra eski hâline dönmesi, oldukça şaşırtıcı ve benzersiz bir mucizedir.

Bunun yanı sıra, Musa Aleyhisselam, denizi yararak İsrailoğullarını geçirmiş, Firavun ve askerlerini suda boğmuştur. Bu da büyük bir mucizedir ve İsa Aleyhisselam’ın gerçekleştirdiği mucizelerden daha etkileyici bir olaydır.

Ayrıca yüce Allah her gün Musa Aleyhisselam’ın eliyle İsrailoğulları için helva ve bıldırcın eti vererek onları beslemiştir. Taşa vurmuş ve hepsine yetecek şekilde on iki kaynak su akıtmıştır. Bu, İsa Aleyhisselam’ın sofrayı indirmesi ve suyu şaraba çevirmesi gibi mucizelerden daha büyüktür.”

(el Cevap el Sahih Limen Beddele Din el Mesih 4/17-19)

Ve en büyük mucize ise, Peygamberimiz Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem’e ait olandır; çünkü İsa Aleyhisselam, ölüleri diriltmişken, Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem, ölülerin ruhu olmayan bazı cisimlere hayat vermiştir. Bu cisimler canlanmış ve Peygamberimiz’in emrine uymuştur. Şüphesiz ki, bu mucize çok daha büyük ve harikuladedir.

-Ubade b. Samit r.a’dan şöyle rivayet edilmiştir: Birgün Rasûlullah -sallâllâhu aleyhi ve sellem- ile birlikte yürüyorduk. Nihayet geniş bir vâdiye indik. Rasûlullah -sallâllâhu aleyhi ve sellem- tuvalet ihtiyacını gidermek için gitti. Ben de bir su kabı ile kendisini takip ettim. Rasûlullah -sallâllâhu aleyhi ve sellem- bakındı, fakat arkasına gizlenebileceği bir şey bulamadı. Vâdinin kenarında iki

ağaç gözüne ilişti. Rasûlullah -sallâllâhu aleyhi ve sellem- onlardan birinin yanına giderek dallarından birini tuttu ve:

“Allah’ın izniyle bana boyun eğ!” buyurdu. Ağaç, burnu gemli deve gibi Efendimiz’e râm olup eğildi. Öteki ağaca da gidip dallarından birinden tutarak:

“Allah’ın izniyle bana râm ol”» buyurdu. O da ötekisi gibi eğildi. İkisinin ortasına varınca aralarını birleştirdi ve: *“Allah’ın izniyle benim üzerime kapanın!”»* dedi. Hemen üzerine kapandılar. (Muslim, 3012)

-Abdullah bin Mes'ud'dan rivayet edildiğine şöyle dedi: Siz ayetleri korkutucu olarak görürsünüz oysa biz ayetleri bereket olarak görürüz: birgün Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem ile seyahat ederken su azaldı, bize: “su bulun” dedi. Bunun üzerine içinde az su bulunan kap getirildi. Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem, ellerini bu su kabının içine sokarak şöyle dedi: “Haydi temiz ve mübarek suya gelin! Bereket Allah’tandır” Suyun, Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in parmaklarından fışkırdığını gördüm. Ayrıca, yemek yendiği sırada o yemeğin tesbih ettiğini duyardık. (Buhârî, 3579)

-Bir başka hadiste ise, Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in, Cuma günü bir hurma dalının yanında hutbe okuduğu anlatılmaktadır. Bir kadın veya bir erkek Ensâr'dan, “Ya Rasûlallah, size bir minber yapalım mı?” demiştir. Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem, “Eğer isterseniz” demiş ve bir minber yapılmıştır. Cuma günü Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem minbere çıkınca, hurma dalı bir çocuğun ağlaması gibi bir ses çıkarmaya başlamıştır. Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem hemen inip o dalı kucaklamış, ve hurma dalı sakinleşmiş, bir çocuk gibi hıçkırarak ağlayan sesinden kesilmiştir. Rasûlullah Sallallahu Aleyhi ve Sellem, “Hurma ağacının ağlamasının sebebi, önceden işittiği zikirden uzak bırakıldığı içindir” demiştir. (Buhârî, 3584)

"Bir düşün! nasıl da ağaç, yiyecek ve kuru bir kütük; mucizevî bir tecelli olarak, onun mübarek eliyle, Allah’ın izniyle can bulup hareket eden ve konuşan bir varlık hâline gelmişti?

Üçüncüsü:

Hristiyanların İsa Aleyhisselam'ın ölüleri diriltmesi ve babasız dünyaya gelmesi nedeniyle tanrı olduğu iddialarına karşı, İbn Kayyim el-Cevziyye'nin şu cevabını aktaralım:

“Eğer İsa Aleyhisselam'ın tanrı olduğuna dair kanıt, insanların doğurmadığı bir şekilde dünyaya gelmesidir,” o zaman Adem Aleyhisselam da İsa'dan daha üstün bir tanrı olmalıdır, çünkü onun ne annesi ne de babası vardı, İsa'nın ise bir annesi vardı. Ayrıca, annemiz Havva da bir tanrı olabilir, çünkü onun da annesi yoktur ve bu, İsa'nın yaratılışından daha büyük bir yaratılıştır.

Yüce Allah, Âdem ve çocuklarının yaratılışını çeşitlendirmiştir ki bu, Allah'ın kudretinin bir göstergesidir. Âdem'i ne erkekten ne de kadından yaratmış, Hava'yı erkekten yaratmış, İsa'yı ise kadından yaratmıştır. Diğer tüm insanları da erkek ve kadından yaratmıştır.

Eğer denirse ki: “İsa, ölüleri diriltmiş olduğu için tanrı olmuştur, çünkü Allah dışında kimse ölüleri diriltemez” o zaman Musa Aleyhisselam da bir tanrı olmalıdır. Çünkü Musa Aleyhisselam, bir odunu büyük bir hayvana dönüştürmüştür ki bu, bir bedende hayatın tekrar canlandırılmasından çok daha büyük bir mucizedir.

Eğer denirse ki: “Hayır, bu ölülerin diriltmesi değildir,” o zaman Elyesa (Aleyhisselam) da ölüleri diriltmiştir ve onlar bunu kabul etmektedir. İlyas (Aleyhisselam) da bir çocuğu Allah'ın izniyle diriltmiştir. Musa, Allah'ın izniyle kendi halkından yetmiş kişiyi diriltmiştir.

Peygamberlerin mucizeleri arasında, İsa Aleyhisselam'ın yaptığı kadar veya ona yakın olan bir şeyler bulmak mümkündür. Örneğin, İsa, az bir ekmekle binlerce kişiyi doyurmuşken, Musa Aleyhisselam, halkına kırk yıl boyunca helve ve bildircin eti yedirmiştir.

Ve yine, Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem, orduyu küçük bir yiyecekla doyurmuş, küçük bir su kabından tüm ordunun su ihtiyacını karşılamıştır. Bu mucize, pek çok sahabe tarafından aktarılmaktadır.

Eğer İsa'yı tanrı ilan etmeniz; cüzzam hastasını tedavi etmek ve ölüleri diriltmesi sebep gösteriliyorsa, Musa Aleyhisselam ve Muhammed Sallallahu Aleyhi ve Sellem'in mucizeleri çok daha büyük olduğu görülecektir.

Eğer ilahlığı iddia ettiği için İsa Aleyhisselam'ı ilan ediniyorsanız o hâlde iki durumdan biri söz konusudur:

Ya sizin dediğiniz gibidir gerçekten böyle bir iddiada bulunmuştur, ya da o, aslında kulluğunu, muhtaçlığını dile getirmiş; yaratılmış ve idare edilen biri olduğunu beyan etmiştir.

Eğer sizin iddianız doğruysa – hâşâ – o zaman o, Mesih Deccal’in bir benzeridir; ne mümindir, ne de doğru sözlüdür. Peygamberliğe layık olması bir yana, böyle birinin yeri cehennemdir – ne kötü bir sondur bu! Nitekim Yüce Allah şöyle buyurmuştur:

“Onlardan kim ‘Ben Allah’tan başka bir ilahım’ derse, biz onu cehennemle cezalandırırız.” (el-Enbiyâ, 29)

Allah’tan başka ilahlık iddiasında bulunan herkes, O’nun en büyük düşmanıdır; tıpkı Firavun, Nemrut ve onların izinden giden diğer azgınlar gibi.

Siz ise Mesih’i Allah’ın şerefli bir kulu, peygamberi ve elçisi konumundan çıkarıp, Allah’a düşman olanların en büyüğü yaptınız!

Ve bunu, onu sevdiğinizi ve desteklediğinizi söyleyerek yaptınız! Ne garip bir düşmanlıktır bu; sevgi kisvesi altında en derin ihaneti taşır."

Mesih Deccal’in yalancı olduğunun en büyük delillerinden biri, ilahlık iddiasında bulunmasıdır. Ancak Allah, ona karşı kendi kulunu ve elçisini – hidayet Mesihi, Meryem oğlu İsa’yı – gönderecek, o da Deccal’i öldürecektir. Böylece bütün mahlûkata onun yalancı ve iftiracı olduğu açıkça gösterilecektir.

Eğer gerçekten ilah olsaydı, öldürülemezdi. Kaldı ki – haşa – çarmıha gerilmesi, çivilenmesi ve yüzüne tükürülmesi nasıl düşünülebilir?

Şayet Mesih (İsa), yalnızca Allah’ın kulu ve elçisi olduğunu iddia ettiyse – ki bütün İnciller de bu gerçeğe şahittir; akıl ve fitrat da bunu destekler – ve siz buna rağmen onun için ilahlık iddiasında bulunduysanız – ki olan da budur – o zaman ilahlığına dair hiçbir açık deliliniz yoktur.

Aksine, onun bu sözlerini yalanladınız, ama Allah’a ve O’nun Resûlü’ne iftira edenleri doğruladınız!

Eğer dersiniz ki:

“Biz onu, İncil’de birçok yerde kendisine ‘Tanrı’nın Oğlu’ dediği için ilah kabul ettik. Mesela, ‘Ben Babama gidiyorum’ ya da ‘Babamdan dileyeceğim’ gibi ifadeler kullanmıştır. Tanrı’nın Oğlu, tanrı demektir.”

Size şöyle denir:

O hâlde hepiniz kendinizi tanrı ilan edin! Çünkü İncil’in birçok yerinde, sadece kendisine değil, havarilerine ve inananlara da ‘Baba’ kelimesi nispet edilmiştir.

Mesela şöyle der:

“Ben, Babama ve sizin Babanıza gidiyorum.”

Ve yine şöyle buyrulmuştur:

“Yeryüzünde kimseye baba demeyin, çünkü sizin Babanız yalnızca göklerde dir.”

Bu ifadeler İncil’de çokça geçmektedir ve açıkça göstermektedir ki onların terminolojisinde “baba”dan kasıt, “Rab” yani Allah’tır.

Bu, ilahlık değil; kulluk ve bağlılık dilidir.

Eğer; havarileri böyle söyledi, çünkü onlar onu en iyi tanıyanlardı diye onu ilah olduğunu iddia ediyorsanız, o hâlde size kendi İncillerinizi yalanlamış olursunuz!

Zira elinizdeki bütün İnciller, en açık ifadelerle, havarilerin ona sadece onun kendisi için iddia ettiği şeyi nispet ettiklerini bildiriyor: Onun bir kul olduğu gerçeğini.

İşte Matta İncil’inin dokuzuncu bölümünde, Allah Teâlâ’nın İsa hakkında peygamber İşaya aracılığıyla bildirdiği şu söz naklediliyor:

“İşte seçtiğim kulum! İşte gönlümün ondan razı olduğu sevgilim”

Peki eğer şöyle dersiniz:

“Onu ilah saymamızın sebebi, göğe yükselmesidir.”

O hâlde bilin ki, Ehnuh ve İlyas da göğe yükselmişlerdir. Hâlâ hayattadırlar, izzetli bir şekilde yaşarlar; ne bir diken batmıştır onlara, ne de bir düşman yaklaşabilmiştir.

Üstelik Müslümanlar, Resûlullah Muhammed’in (s.a.v) de göğe yükseldiği konusunda ittifak halindedir — fakat o hâlâ, Allah’ın kulu ve elçisidir; saf bir kuldur.

Melekler de göğe çıkarlar; inananların ruhları da bedenlerinden ayrıldıktan sonra göğe yükselir. Ama hiçbiri, bu yükselişle kulluktan çıkmaz.

Göğe çıkmak, hiçbir şekilde ilah olmanın delili olamaz!

Ne mantıkta, ne dinde, ne vahiyde, ne de akılda böyle bir ölçü vardır.

Eğer onu ilah saymanızın sebebi, çamurdan kuş biçiminde bir şekil yapması, sonra ona üflemesiyle o şeklin can bulup et ve kan hâline gelmesi ve gerçekten bir kuş olup uçuşmasıysa — ve diyorsanız ki, "Bunu ancak Allah yapar" —

o hâlde size şöyle denir:

Musa bin İmran'ı da ilahların ilahı yapın!

Çünkü o, esasını yere attığında devasa bir yılanı dönüşmüştü. Sonra onu yeniden eline aldığı anda, asla eski hâline dönmüştü.

Eğer yine diyorsanız ki:

"Biz onu, İshaya peygamberin şu sözü sebebiyle ilah kabul ettik:

'Siyon'a söyle: Sevin ve coş! Çünkü Allah geliyor, halkları kurtaracak. Ona iman edenleri kurtaracak, Kudüs kentini kurtaracak. Allah, kutsal kolunu/kudretini orada gösterecek. Dağılmış kavimleri bir araya getirecek, onları tek bir millet kılacak. Bütün dünya Allah'ın kurtuluşunu görecek. Çünkü o halkıyla beraber yürüyor, onların önünde gidiyor, İsrail'in Tanrısı onları topluyor.'"

Size denir ki:

Öncelikle, bu sözlerin gerçekten İshaya peygamberin kitabında geçtiği açık ve sağlam bir şekilde sabit olmalıdır — ki bunun lafzının tahrif edilmediği, çeviride hata yapılmadığı kesin değildir.

Diyelim ki bu ifade sabittir, yine de bu sözlerin, onun tam anlamıyla ilah olduğuna, yaratılmamış ve mahlûk olmadığına delil teşkil etmesi mümkün değildir.

Bu, Tevrat'ta geçen şu ifadelere benzer:

"Allah, Tur-i Sina'dan geldi, Seir'den parladı, Faran dağlarından zahir oldu."

Bu ifadelerden yola çıkarak Musa'yı ya da Muhammed'i (s.a.v) ilah saymıyorsanız, o zaman İsa'yı da saymamalısınız.

Çünkü burada kastedilen, Allah'ın dininin, kitabının, şeriatının, hidayet ve nurunun gelmesidir; zatının değil!

Eğer yine dersiniz ki:

“Zekeriya peygamber şöyle dediği için onu ilah saydık:

‘Sevin ey Siyon kızı! Çünkü sana geleceğim, içinde ikamet edeceğim, görüneceğim. O gün birçok kavim Allah’a inanacak, O’nun halkı olacaklar. Allah onların içinde yerleşecek ve onlar, ‘Ben güçlü Allah’ım, içindeyim’ diyecekler. O gün, Tanrı Yahuda’dan krallığı alıp ebediyen hükmedecek.’”

Size şöyle denir:

Bu ifadelerle İsa’ya ilahlık isnat ediliyorsa, o zaman aynı ilahlık İbrahim ve diğer peygamberlere de isnat edilmelidir. Zira sizin kitaplarınıza göre — siz de buna inanıyorsunuz — Allah, İbrahim’e tecelli etmiş, ona görünmüştür.

“İçinde ikamet edeceğim” sözünden maksat, Allah Teâlâ’nın zatının — ki gökler ve yer O’nu içine sığdıramaz — Kudüs şehrinde fiziksel olarak yerleşmesi değildir.

Çünkü O’nun zatı, zilletin, mağlubiyetin ve kötülüklerin kol gezdiği bir mekâna nasıl yerleşebilir?!

Üstelik metinde şöyle deniyor:

“Onlar, senin içinde güçlü olan Allah olduğumu biliyorlar.”

Peki soruyorum:

Bu “güç”ü ne ile tanıdılar?

Ellerinin bağlanmasıyla mı?

İplerle sürüklenip haça gerilmesiyle mi?

Avuçlarına ve ayaklarına çiviler çakılmasıyla mı?

Başına dikenli taç geçirilmesiyle, çığlıkları cevapsız bırakılmasıyla mı?

Oysa Mesih, Kudüs’e çoğu zaman zillet içinde girerdi; mağlup, hor görülen bir şekilde...

Sonuç olarak şunu söyleyelim:

Geçmiş vahiylerde, semavi kitaplarda, bir insan oğlunun – tam anlamıyla bir ilah, hakiki bir Tanrı, yaratılmamış ve mahlûk olmayan biri – olduğuna dair tek bir harf bile yoktur.

Bu kitaplarda Mesih’e isnat edilen şey, sadece onun bir kul ve bir elçi olduğudur. Nitekim onun en yakın benzeri, en layık kardeşi olan Muhammed bin Abdullah (sallallahu aleyhi ve sellem), şöyle

buyurmuştur:

“O, Allah’ın kulu ve elçisidir; Meryem’e ulaştırılan kelimesi ve O’ndan bir ruhtur.”

Önceki peygamberlerin kitapları, diğer tüm kutsal metinler, Muhammed’in (s.a.v) haber verdiği bu hakikati tasdik etmektedir.

İçlerinde geçen ifadeler, birbirini doğrular ve tek bir hakikati teyit eder.

Çarmıha tapan üçlemecilerin, İsa’nın ilahlığına delil getirdikleri tüm kelimeler ve tabirler — ‘oğul’, ‘kelime’, ‘hakikat ruhu’, ‘ilah’ gibi — yalnızca ona mahsus değil, başka peygamberlerle de müşterektir.

Eğer sırf Kralların Üçüncü Kitabı’nda geçtiği rivayet edilen şu sözden dolayı İsa’ya ilahlık isnat ediyorsanız:

"Şimdi ey İsrail'in Rabbi, Davud'a verdiğin söz gerçekleşsin. Çünkü bu, hakikatin bir delilidir: Allah insanlarla birlikte yeryüzünde yaşayacaktır. Ey bütün halklar, dinleyin! Ey yeryüzü ve içindekiler, kulak verin! Rab onların üzerine şahit olacak, yerinden çıkacak, aşağı inecek ve Yakuboğulları'nın günahı için doğu topraklarına ayak basacaktır."

Size şöyle denir:

Bu sözün geçtiği kitap öncelikle sabit midir? Gerçekten bir peygamberin keliması mıdır? Lafzı aslına uygun mudur? Çevirisi doğru mudur? — Bunların hiçbirisi kesinlik arz etmez.

Velev ki bu sözlerin doğruluğu sabit olsun; yine de, daha önce zikrettiğiniz ya da henüz zikretmediğiniz benzer ifadelerde olduğu gibi, burada da İsa’nın gökleri ve yeri yaratan, yaratılmamış bir Tanrı olduğu anlamını taşıyan hiçbir ifade yoktur.

“Allah insanlarla birlikte yeryüzünde yaşayacaktır” sözü, Allah’ın nûrunun, hidayetinin, dininin ve peygamberinin yeryüzünde zuhur etmesi anlamındadır. Bu, O’nun bizzat zatıyla Arş’tan inip mahlûkatla birlikte yaşaması demek değildir.

Ve eğer — imkânsızların en imkânsızı olarak — Allah’ın yeryüzünde yaşamış olduğu düşünülse bile, bu yaşantının İsa’ya ait olduğunu kim söyleyebilir? Allah’ın yeryüzünde bulunması, neden diğer peygamberlerde değil de yalnızca İsa’da gerçekleşmiş olsun?

Eğer bu "beraberlik" delilse, o zaman Allah'ın önceki ve sonraki peygamberlerle de yeryüzünde olduğu kabul edilmelidir.

Yoksa siz, bu iddiayı İsa'nın gücü ve kudreti için mi öne sürüyorsunuz?

Oysa siz diyorsunuz ki, o yakalandı, aşağılandı, çarmıha gerildi, iplerle bağlandı, dikenli taç giydirildi — bu mudur Tanrı'nın yeryüzündeki ikametinin meyvesi?

Eğer diyorsanız ki:

"Allah'ın yeryüzündeki ikameti, İsa'nın bedeninde zahir oluşudur."

Size şöyle denir:

Eğer kastedilen, Allah'ın sevgisinin, bilgisinin, dininin ve kelâmının tecelli etmesiye — bu, yalnızca İsa'da değil, tüm peygamberlerde geçerli olan bir durumdur. Bu yönüyle onun bedeni, diğer peygamberlerin bedenlerinden ayrı ve özel değildir.

Fakat kastedilen şey, — hâşâ — Allah'ın zatıyla bir mahlûkun bedenine hulûl etmesi, onunla birleşmesi, karışması ve onunla bütünleşmesi ise;

bu hem aklen, hem şer'an, hem de fitraten imkânsızdır.

Böyle bir şeyi, hiçbir sahih peygamberlik kabul etmez, hiçbir semavi kitap onaylamaz.

Zira bütün peygamberliklerin üzerinde ittifak ettiği temel esaslar vardır:

1-Allah ezeldir, birdir. Mülkünde ortağı, dengi, zıddı, yardımcısı, danışmanı, veziri ya da izinsiz şefa'at edeni yoktur.

2-Ne o doğmuştur, ne de doğurmuştur. Ne benzeri vardır, ne eşi, ne de herhangi bir surette akrabalığı.

3-Zatî olarak zengindir. Yemez, içmez, hiçbir şekilde varlıkların ihtiyaç duyduğu hiçbir şeye muhtaç olmaz.

4-Değişime uğramaz. Ona yaşlılık, hastalık, uyku, unutkanlık, pişmanlık, korku, hüzn ve benzeri eksiklikler isnat edilemez.

5-Hiçbir mahlûkuna benzemez. Ne zatında, ne sıfatlarında. O'nun benzeri hiçbir şey yoktur.

6-O, yarattıklarının içinde yer almaz. Onlardan hiçbir şey de O'nun zatında yer almaz. O, zatiyla mahlûkatından ayıdır; mahlûkat da O'ndan ayıdır.

7-O, her şeyden yücedir, her şeyden büyüktür, her şeyden üstündür, her şeye galiptir; O'nun üstünde hiçbir varlık yoktur — hiçbir şekilde.

8- O, her şeye kadirdir; dilediği hiçbir şey O'na ağır gelmez.
Dilediğini yapan, murad ettiğini gerçekleştiren yalnızca O'dur.

9-O, her şeyi hakkıyla bilendir. Gizliyi de bilir, gizlinin daha gizlisini de.
Olmuşu bilir, olacak olanı da bilir. Olmamış bir şey eğer olsaydı nasıl olacağını da bilir. Düşen her yapraktan, karanlık yer altındaki her taneden, yaş ve kuru her şeyden haberdardır, kımıldayan ya da duran ne varsa hepsini hakkıyla bilendir.

10-O, herşeyi hakkıyla işiten ve görendir. Farklı dillerle edilen duaların uğultusunu işitir, her ihtiyacın inceliğini bilir.

Zifiri bir gecede, dimdik bir kayanın üstünde yürüyen siyah bir karıncayı görür ve ayak seslerini işitir.

O'nun işitmesi tüm işitilenleri kuşatır, görmesi tüm görülebilirleri kapsar, bilgisi her şeyi sarar, kudreti tüm mahlûkata nüfuz eder, iradesi tüm yaratılmışlara geçmiştir.
Rahmeti ise, tüm varlıkları içine almıştır. Arşı, gökleri ve yeri kuşatmıştır.

11- O, her an hazır ve şahittir; Ne kaybolur, ne yerini bir başkasına bırakır.
Mülkünü idare etmek için kimseye vekil tayin etmez.
Kullarının ihtiyaçlarını O'na iletecek bir aracıya muhtaç değildir,
Ne yardımcısı vardır, ne de O'nu kullarına acıması için zorlayacak bir güç.

12-O, ebedîdir. Ne yok olur, ne tükenir, ne de ölür.

13- O, konuşandır. Hakkı söyleyen, yolu gösteren, elçiler gönderen, kitaplar indiren, her nefsi yaptıklarıyla gözetleyendir. İyiliğe iyilikle, kötülüğe ceza ile karşılık verendir.

14- O, sözünde sadıktır. O'ndan daha doğru sözlü hiçbir varlık yoktur.

Vadinden dönmez.

15- O, “Samed”dir — yani ihtiyaçtan münezzehtir, dayanılan ve sığınanıdır.

Samed oluşunu bozan her şey O'ndan uzaktır.

16-O, “Kuddûs” ve “Selâm”dır.

Her türlü kusurdan, noksandan ve ayıptan tamamen arınmıştır.

17- O, mutlak kemalin sahibidir. Her yönden tam, eksiksiz ve en yüce olandır.

18- O, adalet sahibidir. Zulmetmez, haksızlık etmez, kulları da O'ndan haksızlık görmeyeceklerinden emindirler.

-İşte bu ilke ve esaslar, bütün ilahi kitapların ve peygamberlerin üzerinde ittifak ettiği kesin husulardır.

Bunlar, dinin “muhkem”idir; hiçbir şeriat bunlara muhalif bir hüküm getirmez, hiçbir peygamber de bunlara zıt bir haber vermez.

-Ama çarmıha tapan üçlemeciler, bu apaçık hakikatleri bir kenara bırakmış, anlamı kapalı (müteşâbih) ifadelerle, yoruma açık cümlelerle, geçmişte sapmışların sözleriyle ve başkalarını da saptıranların batıl inançlarıyla yetinmişlerdir.

Oysa onların, âlemlerin Rabbi hakkında ileri sürdükleri inançlar, yukarıda sayılan bütün bu esaslara tamamen zıttır; şiddetle çelişir, bütünüyle çatışır.

- *Bu metin, İbn Kayyim el-Cevziyye'nin “Hidâyetü'l-Hayârâ fî Ecvibeti'l-Yehûd ve'n-Nasârâ” adlı eserinden alınarak özetlenmiştir (syf. 498-526).*

En doğrusunu Allah bilir.